

Λάουνδ. Περίδ. Βυζ. Μπριγκ. Βλαστ. 386 Δημητρ.: *Πονεῖ μου ὁ βούργουρας καὶ ἐν μπορῶ νὰ καταπίω Κύπρ. Πικιάσ' τομ' ποὺ τὸβ βούργουραν τζαὶ βάρ' του κάτω αὐτόθ.* "Αν πικιάσω τὸν λαιμόν σου, θὰ νὰ βγάλω τὸν βούργουράν σου αὐτόθ. Τὸ ἔσφαξε 'ς τὸ λαιμὸ καὶ πέταε ἄβουλες τὸ αἷμα ἀπὸ τὸ γούργουρα Κεφαλλ. "Εκουφα τοὺ γούργου- ροὺν δου Καππ. (Σίλ.) || Φρ. *Νὰ 'χαμε καὶ τί νὰ 'χαμε; ἔνα γούργουρα ψημένο καὶ τῆς γριᾶς τὸ μυαλὸ ξεροτηγα- νισμένο* (ἐπὶ ἀνοήτων καὶ γελοίων ἐπιθυμιῶν) I. Βενιζέλ., ἐνθ' ἄν. *Θὰ σοῦ φάω τὸ γούργουρα* (ἀπειλή· θὰ σὲ φο- νεύσω) 'Ιθάκ. Κεφαλλ. Συνών. φρ. *Θὰ σοῦ φάω τὸ λαρόγγι.* Συνών. *γουργοῦρα 4, γουργοῦρι 2, καταπινάρι, καταπίτης, καταπιῶνας, λά- ρογγας.* β) 'Ο προέχων χόνδρος τοῦ λάρυγγος, τὸ μῆλον τοῦ 'Αδάμ, τὸ καρόδι "Ηπ. Θεσσ. ('Αλμυρ.) Κέρκ. ('Αρ- γυρᾶδ.) Κεφαλλ. — Λεξ. Περίδ. Αἰν. Μπριγκ.: *'Εδῶ κάτω ἀπὸ τὸ γούργουρα βάνεις τὸ χέρι σου κι ἀκοῦς τσι φλέβες νὰ χτυποῦν ἀδύνατα ὅλη τὴν ὥρα 'Αργυρᾶδ.* 'Ο γούρ- γουρας τοῦ λαιμοῦ Κεφαλλ. Συνών. *καρόδι, λα- ρόγγι.* γ) 'Η σταφυλή, ἡ κιονίς τοῦ φάρυγγος, τὸ εἰς τὸ ἄνω μέρος τοῦ φάρυγγος σαρκώδες ἔκφυμα Λεξ. Πόππλετ. δ) 'Η νόσος τοῦ λαιμοῦ κυνάγχη Κύθν.: Φρ. *Νὰ σὲ πιάση γούργουρας καὶ πνίχτης* (ἀρὰ ἐπὶ τῶν κραυγαζόντων). Συνών. φρ. *Νὰ σὲ πιάση γουργοῦρίτης — νὰ σὲ πιάση σκασμός.* ε) 'Ο σαρκώδης τοῦ ἀλέ- κτορος πώγων Κύπρ. (Καρπασ.) Συνών. *λεϊρί.* 4) 'Ο στενὸς λαιμὸς ὑδρίας ἢ κοίλης ὑδροκολοκύνθης ἢ ἄλ- λου ἀγγείου, ἀπὸ τοῦ ὁποῖου ἐκρέον τὸ ὕδωρ ἡχεῖ "Ανδρ. Μέγαρ. Σύμ. Τῆν. Χίος — Λεξ. Πρω. Δημητρ.: *"Ημια τὴ γανάτα 'σιὰ μὲ τὸ γούργουρα Μέγαρ. Πιάσ' τὴν καλὰ ἀπὸ τὸ γούργουρα τὴ στάμνα, γιατί θὰ σοῦ πέση Τῆν.* "Εχει λαι- μὸ σὰ γούργουρα Χίος. "Ησπασεν ὁ γούργουρας γαὶ ἐχύθη δὸ ξύν αὐτόθ. *Εἶναι γεμᾶτο ὡς τὸ γούργουλα* Λεξ. Δημητρ. β) Πήλινον ὑδροφόρον ἀγγεῖον ἔχον στενὸν λαιμόν, ἐνίοτε δὲ καὶ διάτρητον ὀρίζοντιον διάφραγμα εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ λαιμοῦ οὕτως, ὥστε τὸ ἐξερχόμενον ὕδωρ νὰ ἡχῇ "Αδραμ. Θήρ. Κυδων. Λέσβ. Πελοπν. (Μάν.) Σάμ. Φοῦρν. Συνών. *γουργοῦρα 2β, τσίτσα, τσότρα, χουρχοῦ- ρα.* 5) 'Ο φάραγξ Ρόδ. Συνών. *γουργοῦρα 5.* 6) 'Ο ναργιλὲς τῶν χασισοποτῶν Λεξ. Δημητρ. 7) Τὸ ἄρρεν τῆς περιστερᾶς 'Αντίπαρ. Θήρ. Θράκ. (Αἰν.) Κύθηρ. Κυκλ. Κύπρ. Λέσβ. Μακεδ. (Νιγρίτ.) Πάρ. (Νάουσ.) Σίλιν.: *Σὰ γούργουρας κάνεις Θήρ. Σὰ δὸ γούργουρα γουργουρίζει αὐτὸς Νάουσ.* || Αἰνιγμ. *Γούρνα μου πελεκητὴ | μαρμαρένια καὶ χυτὴ | πάει ὁ γούργουρας νὰ πιῇ | κι οὔτ' ὁ γούργουρας χορταίνει | οὔτε τὸ νερὸ φυρνᾶ* (= τὸ ἄγιον ποτήριον μετὰ τῆς θείας μεταλήψεως) Κύθηρ. Τὸ αἰνιγμ. εἰς παραλλαγ. καὶ ἀλλαχού || "Ἀσμ.

'Απὸ καρσί εἰσι γούργουλας κι ἀπὸ κουδὰ τρυγόνια κι ἀνάμισα 'ς τίς κουπιλιές εἰσι μὲν ἀχιλῶνα

Λέσβ. Συνών. *γοῦ το.* β) Μεταφ., ὁ ἐρωτύλος νέος Θήρ. 8) 'Αντικείμενον ἐκ μικροῦ τεμαχίου ξύλου ἢ κόκκου κομβο- λογίου ἢ ἐκ ξηροῦ περικαρπίου καρύου διαπερώμενον ὑπὸ μι- κροῦ ἀπεξυσμένου ξυλίνου κάρφους καὶ χρησιμοποιούμενον ὑπὸ τῶν παίδων ὡς σβόρα "Ηπ. Θράκ. (Μέτρ.) Συνών. εἰς λ. *βουρβοῦνα καὶ γαργάρα 5.* β) Ξύλινος στρόμβος παιδιᾶς τιθέμενος εἰς περιστροφικὴν κίνησιν διὰ κτυπημάτων μαστιγίου Θράκ. (Μέτρ.) γ) 'Αντικείμενον παιδιᾶς κατασκευαζόμενον ἀπὸ δύο καρύδια. Εἰς τὸ ἐν ἀνοί- γεται μία ὀπή, εἰς τὴν ὁποίαν στερεοῦται καλῶς λεπτόν ξύ- λον μήκους δέκα ἑκατοστῶν, εἰς τὸ δευτέρον ἀνοίγονται ἄν-

τιθέτως δύο ὀπαί, ὥστε νὰ διέρχεται δι' αὐτῶν τὸ ξυλάριον, καθέτως δὲ πρὸς αὐτὸ ἀνοίγεται καὶ τρίτη ὀπή διὰ τῆς ὁ- ποίας διέρχεται τὸ εἰς τὸ ξυλάριον προσδεσμένο σχοινίον. Τοῦτο συρόμενον βιαίως κάμνει τὸ ξυλάριον μετὰ τοῦ ἐπ' αὐτοῦ καρυδίου νὰ στρέφεται ἐναλλάξ πρὸς τὰ δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ μετὰ θορύβου Θράκ. (Μέτρ.) 9) 'Ο φανταστικός ὑπὸ τῶν ἀλιέων θεωρούμενος φύλαξ τοῦ ἀκατίου, ὁ ὁποῖος κατὰ τὴν ἀνοιξιν, ἐν καιρῷ νυκτός, κτυπᾷ αὐτὸ κάτωθεν τῆς τρύπιδος εἰς τὴν πρῶραν, τὸ μέσον, τὴν πρῶμην καὶ τὰνάπαιιν Προπ. ('Αρτάκ. Πάνορμ.) Συνών. *ν το ὕχ το ν- κας, π ο υ λ λ ἰ τ ῆς β ᾶ ρ κας, τ ε λ ε σ ῖ μ ι.*

'Η λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τοὺς τύπ. *Γούργουρας* Πελοπν. (Γαργαλ.) Ρόδ. ('Αφάντ.) καὶ *Βούργουρας* Ρόδ. (Προφ.) καὶ ὡς ἐπων. ὑπὸ τὸν τύπ. *Γούργουρας* Πελοπν. (Λεσχιν.)

γουργουράτος ἐπίθ. 'Ανάφ. Θήρ. Μεγίστ. *κουργου- ράτος* Μεγίστ. *κουργουλ-λάτος* Μεγίστ. *γουργουράτος* ὁ, 'Ιων. (Κρήν.)

'Εκ τοῦ οὗς. *γουργοῦρα* καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. - ᾱ τ ο ς.

1) 'Ο παράγων ἦχον ὅμοιον πρὸς βορβορυγμόν, ἰδίως ἐπὶ ὑδροφόρων ἀγγείων ἐνθ' ἄν.: *Γουργουράτη λαγήνα* Μεγίστ. *Γουργουράτο* σταμνὶ 'Ανάφ. || "Ἀσμ.

"Ηρθε, ἦρθε ἡ Θοδώρα | ἀπὸ τὴ μεγάλη χώρα,
τὸ σταμνὶ τὸ γουργουράτο | ποὺ 'ναι κόνιδα γεμᾶτο,
ποὺ ἀνοίγουν τ' ἀβελούδια | καὶ φιλοῦν τὰ κοπελούδια.
Θήρ. 2) 'Ὡς οὗς., *γουργοῦρα 2β*, τὸ ὅπ. βλ., 'Ιων. (Κρήν.) Συνών. *κοῦκκος, κουρκοῦνι.*

γουργουρήθρα ἡ, ἀμάρτ. *γουργουλήθρα* Πελοπν. (Μεσσην.) *γουργουλήτρα* Βιθυν. (Κίος).

'Εκ τοῦ ρ. *γουργοῦρίζω*, παρὰ τὸ ὅπ. *γουρ- γοῦλίζω*, καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. - ἡ θ ρ α.

1) 'Η πομφόλυξ ἐνθ' ἄν.: *'Αντὶ νὰ φουσοῦν, ροφοῦσαν καὶ δὲ βγαίνασι γουργουλήτρες* Βιθυν. (Κίος). || Φρ. *Πήγαινε νὰ κάμης γουργουλήθρες* (πρὸς ἀνοήτως ὁμιλοῦντα) Πελοπν. (Μεσσην.) Συνών. εἰς λ. *βουρβοῦλήθρα 1.* 2) 'Η ἐρυγὴ Πελοπν. (Μεσσην.) Συνών. *ρέψιμο.*

γουργούρημα τό, ἐνιαχ. *γουργούλημα* Πελοπν. (Γαρ- γαλ.)

'Εκ τοῦ ρ. *γουργοῦρίζω*, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ *γουρ- γοῦλῶ*.

Γουργοῦρα 1, τὸ ὅπ. βλ., ἐνθα καὶ συνών.: *'Αρχι- νήσανε ἀπὸ τώρα τὰ γουργουλήματα 'ς τὴν κοιλιὰ μου. Πεινάον γλέπεις!* Γαργαλ.

γουργουρητό τό, σύνθηθ. *γουργουλητό* Μακεδ. (Πεν- τάπολ.) Πελοπν. (Βαμβακ. Γαργαλ.) — Λεξ. Πρω. Δημητρ. *γουργουρητιὸ* Θράκ. (Σηλυβρ.) Πελοπν. (Πάτρ.) *γουργουρητιὸ* Θήρ. *γουργουλητιὸ* Θήρ. *γουργουρητὸς* ὁ, Δ. Μαυροφρ., Δοκίμ. 1, σ. 73 — Λεξ. Ψύλλ. *γουργουλητὸς* Καππ. (Σινασσ.)

'Εκ τοῦ ρ. *γουργοῦρίζω*, παρὰ τὸ ὅπ. *γουρ- γοῦρῶ*.

1) *Γουργοῦρα 1*, τὸ ὅπ. βλ., ἐνθα καὶ συνών., σύνθηθ. καὶ Καππ. (Σινασσ.): *Δὲν ἀκούς τί γουργουρητὸ ποὺ κάνουν τ' ἄδερὰ μου Σῦρ. Τ' ἄδερὰ μου ἔχουνε γουργουρητιὸ* Θήρ. *'Αρχίσανε τὰ γουργουλητὰ τῆς κοιλιᾶς μου* Πελοπν. (Γαρ- γαλ.) || Ποίημα.

'Ἄλλ' αἴφνης ἔνα ντιστεγκέ γουργουρητὸ τὸν πιάνει

